

ПРОТОКОЛ

про результати онлайн-консультації зі всеукраїнськими асоціаціями та онлайн-наради з департаментами фінансів обласних державних адміністрацій та департаментом фінансів виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) щодо обговорення проекту закону про Державний бюджет України на 2023 рік у частині взаємовідносин державного бюджету з місцевими бюджетами

м. Київ,
Міністерство фінансів України

02.09.2022

ПРИСУТНІ:

від Міністерства фінансів – Улютін Д. В., Єрмоличев Р. В., Корень О. В., Макацарія С. М., Грицун Т. Г., Марценюк С. К., Наврата А. І., Овчаренко В. П., Рожкова Л. О., Жук О. А., Оверчук О. В., Бондаренко А. В., Гарц І. В., Діденко С. О., Романюк Ю. П., Жук О. А., Гузир Ю. А.

від Секретаріату Кабінету Міністрів України – Пасічник В. А.

від Секретаріату Комітету Верховної Ради України з питань бюджету – Джинджириста Л. Я., Фещук С. Л., Войтенко Є. А., Расчислова Л. В., Симончук К. В.

від Міністерства розвитку громад та територій України – Шаршов С. І., Касіяник А. В., Жук В. М., Арсенюк Т. А., Онищук І. І.

від Міністерства освіти і науки України – Софієнко А. П.

від Міністерства охорони здоров'я України – Полегенько К. І.

від Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України – Матвійчук Б.О., Якубівський О.Л.

від всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування:

Асоціації міст України: Слобожан О.В.,Продан О.П., Рабошук Я. О., Надал С. В., Сидор В. Б., Коваленко В. І., Сенкевич О. Ф., Міллер В. В., Палійчук Т. В.

Української асоціації районних та обласних рад: Палій А. М., Медуниця О. В.

Асоціації об'єднаних територіальних громад: Коваль В. М., Перощук З. І., Казюк Я. М.

ВИСТУПИЛИ:

Перший заступник Міністра фінансів України Улютін Д. В. – щодо підготовки до складання проекту Державного бюджету України на 2023 рік з урахуванням основних макроекономічних показників, ключових засад та особливостей формування державної бюджетної політики в частині місцевих бюджетів та міжбюджетних відносин у 2022 році в умовах воєнного стану та негативного впливу воєнних дій на території України.

Директор Департаменту політики міжбюджетних відносин та місцевих бюджетів Корень О. В. – щодо підходів формування міжбюджетних

трансфертів, які застосовувались для розрахунків проекту Державного бюджету України на 2023 рік, суттєвого зменшення обсягу трансфертів на 2023 рік в порівнянні з 2022 роком, основних відмінностей при плануванні трансфертів на 2023 рік та відсутності трансфертів капітального характеру. Звернув увагу, що розрахунки зроблено саме тих трансфертів, що стосуються утримання поточної діяльності бюджетної сфери, а саме горизонтального вирівнювання та освітньої субвенції та підходи і методику їх формування.

Виконавчий директор Асоціації міст України Слобожан О. В. – щодо підтримки в цілому озвучених проблемних питань та доповнення наступними проблемними питаннями, стосовно:

1) закріплення на постійній основі збільшення частки ПДФО, що зараховується до бюджетів місцевого самоврядування, із 64% у 2023 році до 80% у 2026 року (збільшення +5% щорічно);

2) не допущення зменшення доходів ПДФО до бюджетів місцевого самоврядування з грошового забезпечення та інших виплат військовослужбовцям;

3) призупинення вилучення реверсної дотації на період воєнного стану з огляду на суттєве зменшення доходів бюджетів місцевого самоврядування в умовах воєнного стану;

4) передбачення компенсації втрат доходів бюджетів місцевого самоврядування внаслідок надання пільг щодо земельного податку та податку на нерухоме майно, встановлених Податковим кодексом України;

5) передбачення у державному бюджеті коштів на забезпечення надання соціальних послуг в громадах внутрішньо переміщеним особам та особам, які потрапили у складні життєві обставини через агресію росії;

6) передбачення механізму компенсації територіальним громадам понесених витрат по наданню пільги з послуг зв'язку та компенсаційних виплат за пільговий проїзд окремим категоріям громадян, що надані відповідно до законодавства України та гарантовані державою;

7) списання заборгованості за середньостроковими позиками та безвідсотковими позичками, наданими місцевим бюджетам за рахунок коштів єдиного казначейського рахунку у 2009–2014 роках;

8) передбачення субвенції з державного бюджету бюджетам територіальних громад в обсязі щонайменше 24 млрд грн на компенсацію: витрат на ремонти пошкоджених виробничих потужностей; втрат від зменшення кількості абонентів та/або обсягу наданих послуг; втрат від зниження рівня розрахунків; різниці в тарифах на послуги з централізованого постачання холодної води та водовідведення, тепlopостачання на альтернативних видах палива;

9) передбачення коштів (джерел доходів) для створення систем оповіщення; резерву засобів індивідуального захисту; матеріальних резервів для запобігання та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, які віднесення до повноважень органів місцевого самоврядування відповідно до Кодексу цивільного захисту;

10) застосовування формульного підходу при розподілі субвенцій та дотацій з державного бюджету між бюджетами територіальних громад з метою забезпечення справедливого та прозорого розподілу трансфертів з державного бюджету;

11) відновлення акцизного податку з виробленого в Україні та ввезеного на митну територію України пального та зарахування його частини до загального фонду відповідних бюджетів місцевого самоврядування;

12) надання права не сплачувати єдиний податок для I та II груп лише тим платникам, які провадять діяльність на територіях, на яких ведуться бойові дії, тимчасово окупованих збройними формуваннями росії;

13) спрощення процедури надання пільг із сплати місцевих податків і зборів на територіях, де ведуться активні бойові дії;

14) забезпечення належного обсягу освітньої субвенції, який зокрема врахує вимоги статтею 57-1 Закону України «Про освіту», постанови КМУ від 10.07.2019 року № 822 «Про оплату праці педагогічних, науково-педагогічних та наукових працівників закладів і установ освіти і науки»;

15) передбачення субвенції з державного бюджету бюджетам територіальних громад на відновлення об'єктів інфраструктури в сферах соціально-культурного призначення, житлово-комунального та дорожнього господарства, пасажирського транспорту та інших, що забезпечують життєдіяльність територіальних громад, які зазнали руйнувань та пошкоджень внаслідок збройної агресії рф;

16) включення в Програму медичних гарантій видатки закладів охорони здоров'я на комунальні послуги;

17) при здійсненні горизонтального вирівнювання податкоспроможності бюджетів місцевого самоврядування не враховувати непостійні надходження до таких бюджетів, до прикладу, у вигляді надходження від оподаткування виплачених дивідендів, що можуть спричиняти суттєву зміну податкоспроможності територіальної громади, і відповідно призводити до зменшення базової дотації або збільшення реверсної.

Голова платформи «Місцеві бюджети і фінанси» Асоціації об'єднаних територіальних громад Коваль В. М. – щодо підтримки в цілому озвучених проблемних питань та доповнення наступними проблемними питаннями, стосовно:

– виділення стабілізаційної дотації з метою збалансування бюджетів громад;

– збереження і справедливого розподілу додаткової дотації на здійснення переданих з державного бюджету видатків з утримання закладів освіти та охорони здоров'я;

– передбачення коштів на забезпечення витрат на опалювальний сезон 2022 – 2023 роки;

– питань у сфері освіти (збільшення обсягу освітньої субвенції);

– врахування реальної чисельності населення при розрахунках показників базової та реверсної дотації;

СЛУХАЛИ:

Представників Асоціації міст України – Надала С.В. (голова Комітету АМУ з питань бюджетної політики, Тернопільський міський голова), **Сенкевича О.Ф.** (Миколаївський міський голова), **Сидора В. Б.** (Славутський міський голова), **Коваленка В.І.** (Новокаховський міський голова), які підтримали пропозиції Асоціації міст України та озвучили проблемні питання деяких міських територіальних громад, щодо:

- не підтримки скасування зарахування до бюджетів місцевого самоврядування ПДФО з грошового забезпечення військовослужбовців;
- необхідності перерахунку обсягів реверсної дотації, скасування норми про звільнення від єдиного податку (крім територій де ведуться бойові дії чи тимчасово окупованих територій), скасування пільги зі сплати земельного податку для платників єдиного податку, відновлення норми про застосування штрафних санкцій за несплату податків на територіях, де не ведуться бойові дії;
- необхідності підтримки територіальних громад з державного бюджету у питаннях адаптації внутрішньо переміщених осіб;
- питання оплати праці освітянам на тимчасово окупованих територіях;
- необхідності підтримки громади центральними органами влади.

Представників Української асоціації районних та обласних рад – Медуницю О. В. (голова постійної комісії з питань бюджету, соціально-економічного розвитку, інвестиційної політики, міжнародного та міжрегіонального співробітництва Сумської обласної ради), який підтримав вищезазначені пропозиції та озвучив проблемні питання щодо:

- не допущення зменшення доходів ПДФО, що зараховується до бюджетів місцевого самоврядування з грошового забезпечення та інших виплат військовослужбовцям, що може призвести до розбалансування місцевих бюджетів.

Представників міністерств – Шаршова С. І. (генеральний директор Директорату з питань розвитку місцевого самоврядування, територіальної організації влади та адмінтерустрою Міністерства розвитку громад та територій України), **Софієнко А. П.** (керівник експертної групи з питань бюджетування директорату європейської інтеграції, бюджетування та узгодження політик Міністерства освіти і науки України), які підтримали вищезазначені пропозиції, зокрема Міністерства фінансів України, та озвучили проблемні питання щодо:

- передбачення коштів з державного бюджету місцевим бюджетам на стабілізаційну дотацію з метою фінансового забезпечення місцевих бюджетів в умовах нестабільності;
- застосування формульного підходу розподілу освітньої субвенції;
- виплати середньої заробітної плати освітянам на тимчасово окупованих територіях.

Представників департаментів фінансів обласних державних адміністрацій – Конакову І. С. (директор департаменту фінансів Донецької

ОДА), **Медведя С. М.** (директор департаменту фінансів Запорізької ОДА), **Демківа О.І.** (директор департаменту фінансів Львівської ОДА), **Іщенко В. П.** (директор департаменту фінансів Миколаївської ОДА), **Дудка В. В.** (директор департаменту фінансів Чернігівської ОДА), які підтримали вищезазначені пропозиції та озвучили проблемні питання щодо:

- збалансування та не допущення зменшення доходів ПДФО до місцевих бюджетів з грошового забезпечення та інших виплат військовослужбовцям;
- необхідності підтримки з державного бюджету у питаннях адаптації внутрішньо переміщених осіб;
- передбачення коштів на стабілізаційну дотацію;
- застосування формульного підходу розподілу міжбюджетних трансфертів.

Першого заступника Міністра фінансів України Улютіна Д. В., який прокоментував озвучені проблемні питання і, зокрема, зазначив щодо:

- можливості врахування у проекті державного бюджету на 2023 рік лише збалансованих та обґрунтованих пропозицій;
- продовження зарахування до бюджетів місцевого самоврядування підвищеної до 64% частки ПДФО;
- опрацювання питання врахування в проекті державного бюджету на 2023 рік додаткових трансфертів місцевим бюджетам, в тому числі на підтримку територій де ведуться бойові дії та які перебувають на тимчасово окупованих територіях з урахуванням фінансових можливостей державного бюджету;
- уточнення розрахунків обсягів базової та реверсної дотації між першим та другим читанням розгляду проекту державного бюджету на 2023 рік з урахуванням внутрішньо переміщених осіб та фактичних надходжень ПДФО за 9 місяців;
- розподілу освітньої субвенції між першим та другим читанням розгляду проекту державного бюджету на 2023 рік з урахуванням актуальних показників контингенту учнів.

ВИРІШИЛИ:

1. Департаменту видатків бюджету гуманітарної сфери, Департаменту видатків бюджету соціальної сфери, Департаменту фінансів промисловості Міністерства фінансів України у межах компетенції опрацювати порушені питання і пропозиції та, у разі необхідності, направити їх на опрацювання відповідним галузевим міністерствам.

2. Департаменту політики міжбюджетних відносин та місцевих бюджетів спільно зі структурними підрозділами Мінфіну:

- опрацювати пропозиції всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування щодо зміцнення дохідної спроможності місцевих бюджетів;
- опрацювати питання передбачення в проекті Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік» додаткової дотації на здійснення переданих з державного бюджету видатків з утримання закладів освіти та

охорони здоров'я;

– опрацювати питання врахування в розрахунку горизонтального вирівнювання податкоспроможності бюджетів на 2023 рік податку на доходи фізичних осіб з грошового забезпечення та інших виплат військовослужбовцям;

– опрацювати питання уточнення розрахунків обсягів базової та реверсної дотації між першим та другим читанням розгляду проекту Державного бюджету на 2023 рік з урахуванням внутрішньо переміщених осіб та станом фактичних надходжень ПДФО за 9 місяців;

– опрацювати питання розподілу освітньої субвенції між першим та другим читанням розгляду проекту Державного бюджету на 2023 рік з урахуванням актуальних показників контингенту учнів.

**Перший заступник
Міністра фінансів України**

Денис УЛЮТІН

**Виконавчий директор
Всеукраїнської асоціації органів
місцевого самоврядування
«Асоціація міст України»**

Олександр СЛОБОЖАН
